

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1.	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „CAROL DAVILA”
1.2.	FACULTATEA DE MEDICINĂ
1.3.	DEPARTAMENTUL 5 - Medicină internă (cardiologie, gastroenterologie, hepatologie, reumatologie, geriatrie), Medicina de familie, Medicina Muncii
1.4.	DISCIPLINA REUMATOLOGIE
1.5.	DOMENIUL DE STUDII: Sănătate – reglementat sectorial în cadrul Uniunii Europene
1.6.	CICLUL DE STUDII: LICENȚĂ
1.7.	PROGRAMUL DE STUDII: MEDICINĂ

2. Date despre disciplină

2.1.	Denumirea disciplinei din planul de învățământ: Reumatologie				
2.2.	Codul disciplinei: DS V 1M				
2.3.	Tipul disciplinei (DF/DS/DC): DS (disciplină de specialitate)				
2.4.	Regimul disciplinei (DOB/DOP/DFA): DOB (disciplină obligatorie)				
2.5.	Titularul activităților de curs:				
2.6.	Titularul activităților de seminar:				
2.7. Anul de studiu	V	2.8. Semestrul	1/2	2.9. Tipul de evaluare (E/C)	E (evaluare finală prin examen scris)

3. Timpul total estimat (ore/semestru de activitate didactică și de pregătire/studiu individual)

I. Pregătire universitară (predare, aplicare practică, evaluare)						
3.1. Nr ore pe săptămână	25	din care:	3.2. curs	10	3.3. seminar/ laborator	15
3.4. Total ore din planul de învățământ	90	din care:	3.5. curs	36	3.6. seminar/ laborator	54
Evaluare (nr. ore): 10, 3 ore/student						
II. Pregătire/studiu individual						
Distribuția fondului de timp						ore
Studiu al suporturilor de curs, al manualelor, al cărților, studiu al bibliografiei minimale recomandate						30
Documentare suplimentară în bibliotecă, documentare prin intermediul internetului						5
Desfășurare a activităților specifice de pregătire pentru proiect, laborator, întocmire de teme, referate						5
Pregătire pentru prezentări sau verificări, pregătire pentru examinarea finală						20
Consultații						
Alte activități						
3.7. Total ore de studiu individual						60
3.9. Total ore pe semestru (3.4.+ 3.7.)				150		
3.10. Numărul de credite				5		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe fundamentale de anatomia și fiziologia aparatului locomotor, imunologie generală, farmacologie, medicina internă, radiologie și imagistica.
4.2. de competențe	Examen clinic general al pacientului.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala curs spital. Proiector multimedia.
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	Acces la pacienți internați și la investigațiile medicale.

6. Rezultatele învățării*

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
La sfârșitul stagiului fiecare student trebuie să cunoască următoarele subiecte teoretice: principalele afecțiuni reumatologice, precum și diagnosticul, principiile și metodele terapeutice.	La sfârșitul stagiului fiecare student trebuie să dobândească următoarele aptitudini: comunicarea adecvată cu pacienții și aparținătorii; examinarea pacienților cu afecțiuni reumatismale; interpretarea rezultatelor examenelor clinice, investigațiilor biologice și imagistice; propunerea unui diagnostic și a unei scheme de tratament.	La sfârșitul stagiului fiecare student trebuie să dezvolte următoarele responsabilități: capacitatea de a lucra activ într-o echipă medicală, inclusiv interdisciplinară; manifestarea empatiei și deontologiei profesionale (confidențialitatea și drepturile pacientului); accesarea și utilizarea adecvată (în spiritul medicinei bazate pe dovezi) a informației medicale scrise și electronice; organizarea studiului individual, autoevaluarea cunoștințelor și identificarea propriilor nevoi de formare continuă.

7. Obiectivele disciplinei (corelate cu rezultatele învățării)

7.1. Obiectivul general	- Formarea capacității de recunoaștere, diagnosticare și conduită inițială în principalele boli reumatologice. - Integrarea cunoștințelor teoretice și practice de reumatologie în cadrul medicinei interne. - Dezvoltarea competențelor clinice privind anamneza, examenul clinic musculoscheletal și interpretarea investigațiilor specifice. - Promovarea unei atitudini de responsabilitate profesională, respect față de pacient și deontologie medicală. - Pregătirea pentru activitatea viitoare de medic, inclusiv pentru învățarea continuă și colaborarea interdisciplinară.
7.2. Obiective specifice	La finalul disciplinei, studentul va fi capabil să: - descrie etiologia, mecanismele patogenice și manifestările clinice ale principalelor boli reumatologice. - efectueze corect anamneza și examenul clinic

	musculoscheletal, incluzând evaluarea articulațiilor, coloanei vertebrale și țesuturilor peri-articulare. • identifice semnele clinice cardinale pentru diagnosticul bolilor reumatice. • interpreteze rezultatele de laborator și investigațiile imagistice de bază utilizate în reumatologie. • formuleze un diagnostic diferențial și să aprecieze severitatea bolii și prognosticul. • elaboreze un plan terapeutic inițial și să cunoască principiile utilizării medicamentelor, cu atenție la indicații, contraindicații și reacții adverse. • recunoască urgențele reumatologice și să adopte conduita medicală imediată corespunzătoare. • demonstreze capacitatea de a lucra în echipă, de a comunica eficient cu pacientul și cu cadrele medicale și de a respecta principiile etice și legale.
--	---

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Inflamația în bolile reumatice	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
2. Sistemul imun în bolile reumatice	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
3. Terapii farmacologice în bolile reumatice: antiinflamatoarele nesteroidiene, glucocorticoizii, medicamente modificatoare de boală (remisive) sintetice convenționale și țintite, imunosupresoare, terapia biologică	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
4. Artrita reumatoidă	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
5. Lupusul eritematos sistemic. Sindromul antifosfolipidic	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
6. Scleroza sistemică	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
7. Miopatii inflamatoare	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
8. Boala Sjögren. Boala mixtă de țesut conjunctiv	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
9. Artrita idiopatică juvenilă. Boala Still	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
10. Vasculitele sistemice	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
11. Spondilartritele axiale	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
12. Artrita psoriazică și alte spondilartrite periferice: asociate bolilor inflamatoare intestinale, artritele reactive	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs

13. Artropatii microcristaline: guta și hiperuricemia, alte artropatii microcristaline	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
14. Boala artrozică	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
15. Sindroame dureroase loco-regionale axiale: cervicalgia, nevralgia cervico-brahială, dorsalgia, lombalgia, lombosciatica și lombocruralgia.	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
16. Reumatismul abarticular: periartrita scapulo-humerală. Fibromialgia. Sindromul durerii regionale complexe.	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
17. Osteoporoza. Boala Paget a osului. Necroza aseptică	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
18. Artrite infecțioase. Sindroamele auto-inflamatoare (concept, febra familială mediteraneană)	expunere liberă și videoproiecție	2 ore, detaliere/discuții pe aspecte punctuale din curs; suport de curs
Bibliografie recentă: 1. Reumatologie Curs Universitar, Coordonator: Ruxandra Ionescu, Editura Universitara Carol Davila, 2017 2. Oxford Handbook of Rheumatology, 5 Ed, Eds: Gavin Clunie, Oxford University Press, 2025		
8.2. Laborator/ lucrare practică/ stagiul clinic	Metode de predare	Observații
1. Anamneza și examenul fizic al pacientului cu boli reumatice	Prezentare interactivă cu exemplificări practice din tematica corespunzătoare fiecărei zile de stagiul; examinare la patul pacientului / prezentări interactive făcute de student, sub îndrumarea asistentului de grupă din cazuistica examinată în clinică	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea prezentării /cazului și a unor aspecte punctuale din curs
2. Utilizarea investigațiilor de laborator în bolile reumatice: evaluarea procesului inflamator, semnificația autoanticorpilor, evaluarea complementului, analiza lichidului sinovial	Prezentarea de rezultate comentate pe diverse patologii	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea prezentării /cazului și a unor aspecte punctuale din curs
3. Valoarea investigațiilor imagistice în bolile reumatice (1): radiologie, CT, IRM, scintigrafie	Prezentare de filme radiologice și rezultate examinare CT/IRM, scintigrafie; incluzând 1-2 sesiuni săptămânale de imagistică în reumatologie	3 ore, identificarea aspectelor patologice imagistice în diferite boli reumatice, Interpretarea rezultatelor
4. Valoarea investigațiilor imagistice în bolile reumatice (2): ecografie	Asistarea la efectuarea ecografiei, prezentarea de imagini ecografice	3 ore, Identificarea aspectelor patologice imagistice în diferite boli reumatice, Interpretarea rezultatelor

	comentate; incluzand 1-2 sesiuni saptamanale de imagistica in reumatologie	
5. Alte tehnici de investigație în bolile reumatice: capilaroscopia, EMG, explorarea funcțională respiratorie	Asistarea la efectuarea investigației, prezentarea de rezultate comentate	3 ore, Identificarea aspectelor patologice imagistice în diferite boli reumatice Interpretarea rezultatelor
6. Metode de investigație în bolile osoase: osteodensitometria, evaluarea riscului fracturar (FRAX), metabolism osos	Asistarea la efectuarea investigației, prezentarea de rezultate comentate	3 ore, Identificarea aspectelor patologice imagistice în diferite boli reumatice Interpretarea rezultatelor
7. Genetica în bolile reumatice	Prezentare interactiva cu exemplificari practice din tematica corespunzatoare fiecărei zile de stagiu + examinare la patul pacientului / prezentari interactive facute de student, sub indrumarea asistentului de grupa din cazuistica examinata in clinica	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
8. Evaluarea pacientului cu artrită reumatoidă: numărători articulare, indici compoziți (DAS28, remisiune ACR-EULAR)	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
9. Evaluarea pacientului cu spondilartrită axială: indici de mobilitate spinală, indici compoziți (BASDAI, ASDAS)	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
10. Evaluarea pacientului cu artrită psoriazică: numărători articulare, indici compoziți (DAPSA)	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
11. Evaluarea pacientului cu lupus eritematos sistemic: indici compoziți (SELENA-SLEDAI, SLICC, DORIS), evaluarea nefritei lupice	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
12. Evaluarea pacientului cu radiculopatii	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
13. Patient-reported outcomes	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
14. Diagnosticul topografic în bolile reumatismale	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
15. Manifestări reumatice asociate bolilor sistemice: amiloidoza, sarcoidoza	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs

16. Manifestări reumatice asociate bolilor metabolice, endocrine, neurologice, hematologice, renale	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
17. Sindroame reumatice paraneoplazice și asociate terapiei cu inhibitori de check point	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
18. Terapii non-farmacologice în bolile reumatice: rolul tratamentului ortopedico-chirurgical, recuperarea medicală în reumatologie, rolul dietei.	idem	3 ore, Detaliere/discuții pe marginea cazului și a unor aspecte punctuale din curs
Bibliografie recentă: 1. Reumatologie Curs Universitar, Coordonator: Ruxandra Ionescu, Editura Universitara Carol Davila, 2017 2. Oxford Handbook of Rheumatology, 5 Ed, Eds: Gavin Clunie, Oxford University Press, 2025		

9. Evaluarea

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	cunoștințe teoretice, din tematica cursurilor și a prezentărilor din cadrul stagiului clinic	60 întrebări grilă (tip multiple choice). Se punctează cu note întregi, între 1 și 10	67%
9.5. Seminar/ laborator	Aplicarea practica a cunoștințelor teoretice, din tematica cursurilor și a prezentărilor din cadrul stagiului clinic, prin demonstrarea abilitatilor de a efectua anamneza, examenul clinic (incluzand manevrele specifice), indicarea planului de investigatii, formularea diagnosticului si a planului terapeutic. Prezenta la stagiul Implicarea in activitatea zilnica la patul bolnavului. Participarea la prezentarile de caz si la discutiile interactive.	Examen practic cu o comisie formată din 2 cadre didactice (profesor/conferențiar/șef lucrări si asistentul de grupă). Se punctează cu note întregi, între 1 și 10. Nota la examenul practic tine cont si de gradul de participare si de implicare a studentului in timpul stagiului.	33%
9.5.1. Proiect individual (dacă există)			
9.6. Standard minim de performanță			
Pentru promovare este necesară minim nota 5 la fiecare dintre cele 2 componente ale evaluării. Nota finală se calculează ca medie ponderată între cele 2 componente ale evaluării și se rotunjește la cea mai apropiată notă întreagă. Pentru a fi acceptati la evaluare studentii trebuie sa indeplineasca criteriile legate de prezenta, conform regulamentului.			

**Data completării:
22 septembrie 2025**

Semnătura titularului de curs

**Semnătura titularului de stagi
clinic**

**Data avizării în Consiliul
Departamentului:**

Semnătura directorului de departament